

Thesavrvs|| Locorvm|| Commvnivm|| Jvrisprvdentiaē

Barbosa, Agostinho

Lipsiæ, 1697

Cap. IV. De Callidate, v. infra Dolus, Fraus.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-80071](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-80071)

i. Menoch. de Arbitr. quæst. lib. 1. quæst. 42. Verum etiam fraus & dolus præsumitur. Tirac. de retract. §. i. gloss. 7. n. 77. & Cephal. conf. 89. num. 1. lib. 1. Farinac. 1. decis. 14. in addit. tit. 6.

II.

Brevitas temporis facit præsumi eundem actum & statum. Aretin. conf. 83. col. 5. facit, ut non possit adhiberi causa cognitio. Gilhauf. arbitror. judic. part. 1. c. 1. §. 71. num. 2. vel ratio recte reddi. Masf. de prob. concl. 240. num. 3.

III.

Brevitas termini non vitiat contractum bonæ fidei l. insulam §. 8. in operis. ff. Locat. sed arguit iniquitatem judicantis cap. ad petitionem 22.

FINIS LIBRI SECUNDI.

LIBER TERTIUS.

CAP. I.

De Cadaveribus.

Adavera quàm citissimè sepultura dari Reipubl. interest. Ratio, quoniam cadavera foetorem solent excitare, unde facilè pestis aliaque morborum genera nascuntur arg. l. 3. §. Divus. ff. de sepulcr. viol. Spec. tit. de Appell. §. in quib. vers. 10.

Nic. Boër. decis. 287. Unde meritò providendum, ne cadavera maneant insepulta Jafon in l. ult. §. 9. C. de Jur. delib. cum aliis cit. à Carpz. p. 1. Conf. 28. def. 39. n. 2.

Amplia hanc regulam quod procedat, ut ut etiam interesse privatorum prætendatur, quoniam hoc merito publico cedere debet. arg. l. 1. fol. marim. Novell. 39. cap. 1. vers. Sancimus. Gomez. tom. 2. 12. num. 56. Hinc puniuntur, qui privati debiti causa corpora mortuorum sequestrare aut arrestare tentant, prout ostendit Carpzov. p. 1. Conf. 30. def. 22. per tot.

Limita hanc regulam: nisi exemplum & Reipublicæ utilitas sive cadavera insepulta relinquere, velut punitorum ob læsam Majestatem, l. 1. & l. 1. de cad. punit. vel manifestè hæreticorum & usurariorum, quorum corpora etiam evelli possunt & exhumari Rip. in tract. de remed. contr. pest. num. 145. Gramm. decis. 82. num. 5. aut denique parricidarum & sciplos interficientium Jaf. in l. 2. col. 1. C. qui test. fac. Didac. Cov. lib. 1. var. res. c. 2. n. 11.

CAP. II.

De Cæcitate.

Axioma I.

Cæcitas superveniens non adimit honorem antea quæsitum, l. infamia §. C. de decur. sed impedit à novo honore querendo l. 1. §. 5. de postulando. ratio videtur, quod oculorum vigor hæud parum tam gratiæ quàm auctoritatis affe-

de accusat. ubi Innoc. §. ad c. 1. de dilat. imò arguit multa Barth. Bertazol. consult. decis. lib. 12. conf. 269. num. 11. Brevitas autem termini æstimatur ex qualitate locorum & causæ N. 69. c. 2. §. l. 1. §. ult. C. de dilat. Eleganter recess. de Anno 1594. §. Solten sich aber auch Sachen zu tragen. 52. ibi: Damit sich dann niemand Abskürzung der Zeit oder Ubereilens billich zu beklagen / diffals setzen / ordnen und wollen Wir / daß der Richter in solchen Fällen / nach einer jedwedern Sachen Wichtigkeit ferner des Wegs / und Erwegung anderer Umstände gute geraume Termin ansehen / sich auch gleicher Bescheidenheit in prorogation derselben gebrauchen soll.

rat. Unde, notante Procopio, Persæ ne luscum quidem ad Magistratum admittebant.

Judex tamen cæcus esse non prohibetur, l. 6. de jud. quem textum licet nonnulli accipiant de cæcitate superveniente judicio jam cæpto; textu tamen non distinguente, nec nostrum erit distinguere, l. 8. de publ. in rem act. præsertim cum argumentum à magistratu ad judicem ex l. 1. §. 5. de postulando tanquam à separatis petitis, minus stringat.

II.

Cæcitas interdum à Collectis eximit. c. licet. X. de Censibus. Idem in surdo & muto. Hi morbi denique excusant à munere jam suscepto. l. 40. de Excus. Tut. licet non honore. Erronem. ad l. 1. C. qui morbo.

CAP. III.

De Calamitate.

Axioma I.

Calamitatis suæ auctor frustra legis auxilium implorat. l. 134. de R. Jur. Unde si mulieris culpa maritus ad inopiam redigitur, mulierem non habere dotis privilegium, notat Dn. Carpz. p. 1. conf. 28. def. 85. cum cit. ibi. quod apprimè etiam observaverunt statuta Argentin. Reipub. Vom ungeerbten Ausgehen §. n. ibi. Und da sich ersünde / daß eine Frau durch überflüssige Kleidung &c. zugleich schuldig / dieselbe soll der Cession und Abtretung sich nicht behelffen.

II.

Omnis calamitas morte finitur Tirac. in tr. de nobil. c. 31. nu. 498. Ratio, quia mors omnia solvit. Novell. 22. cap. 20. vid. infra lib. II. cap. de morte.

CAP. IV.

De Calliditate, v. infra Dolus, Fraus.

Nemo debet propter calliditatem suam actionem habere. l. 6. §. ult. Mand. Vide hanc regulam tractatā cum suis amplificationibus & limitationibus

bus supra lib. 1. cap. 17. Axioma 3. v. not. ad l. 31. §. 1. de reb. auth. jud. poss.

CAP. V.

De Calumnia, Calumniatore. (Conf. loc. infra de (Fama)

Axioma I.

Calumniari is non solum dicitur, qui causam injustam defendit, sed etiam qui eam indebitè differt *text. in l. quisquis 6. §. præterea 2. C. de postul. Gail. 1. observ. 88. num. 9.* Ratio, quia qui indebitè differt, negotium facessit. Calumniari autem dicitur, qui alteri fraudulenter negotium facessit. Sic enim Paulus 1. *recept. sent. de calum.* Calumniator est, qui sciens prudensque per fraudem alicui negotium facessit, *vid. Regn. Sixt. inter Conf. Marp. consil. 16. n. 14. vol. 3.*

Sed limitationis loco notandum, quod Calumnia duplex ostendatur *in l. 1. §. 3. ad Scutum Turpill.* quædam enim talis est ratione eventus, & non punitur: quædam ratione formæ & dolosi propositi, & hæc punitur. Porro quædam calumnia est manifesta *l. 43. in fin. de petit. hered. C. d. th. 8.*

II.

Calumniari is non præsumitur, quem officii necessitas excusat. *l. post legatum 5. §. advocatum 13. ff. de his quib. ut indign. l. 2. C. qui accusar. non poss. Gail. 1. observ. 90. num. 5. Farinac. quest. 16. num. 24. Klock. 3. consil. 193. num. 13.* sicut nec is qui iussui Magistratus obtemperat, cui parere necesse habet *text. in cap. quod quis 24. de R. I. in 6. l. non videtur 167. §. qui iussu 1. 6. in l. velle 4. ff. de R. I. Gail. 1. observ. 88. n. 4.* qui enim facit ex necessitate, magis est dignus favore, quam qui facit ex voluntate *l. quod minor. 24. §. 4. de minor. Zasius in parat. de calumniat. n. 21.*

CAP. VI.

Capere.

Axioma I.

Melius est unum tene, tene, quam centum cape, cape. Accursii hæc sententia est *in l. cum hi 8. de transact.* Sensus autem hujus axiomatis ille est, quod melius sit accipere pecuniosam præsentem, quam expectare longè majorem summam, sed cum molestia & litigio. Vid. hac de re *Carpz. p. consil. 1. de fin. 15. per tot.*

II.

Gloriosius est in acie occumbere quam capi. Hinc filius ab hoste captus patri in excusatione non prodest, casus prodest. *Brumm. Cod. de iis qui numero liberor. p. 904. col. 1.*

Capitale. v. infra Sors.

CAP. VII.

De Capitis Diminutione.

Axioma I.

Quoties quis amittit libertatem, toties maximam capitis diminutionem patitur.

Ratio, quia libertate amissa omnia amissa censentur, cum quis jam mortuus habeatur. *l. 32. ff. de R. 7. Exemplum est in servis pœnæ.*

Limita: ut intelligatur de libertate ex jure gentium competente §. 2. *Instit. de capit. dimin.* non verò de libertate ex jure quiritum, de qua intelligenda *L. 5. §. 3. ff. de extraord. cogn.* hæc enim nihil aliud est quam status civitatis adeoque per deportationem aufertur. *d. l. 5.*

II.

Quoties quis amittit civitatem, toties mediam patitur capitis diminutionem.

Ratio: Est enim Civitatis amissio medium quoddam inter amissionem libertatis & familie. Hanc diminutionem patiuntur hodie, quibus bannum imperii ab Imperatore vel Camera Imperiali propter flagitium patratum aut contumaciam commissam est irrogatum: Item quoad particulares ditiones, qui propter delictum sunt virgis cæsi & certâ quâdam ditione cum infamia relegati, vel in opus publicum aut ad remos condemnati. *Struv. Jurispr. Rom. Germ. Forens. L. 1. Tit. XIV. §. 4. conf. Stam. de servit. person. c. 1. n. 20. 21.*

Limita, ut procedat, si amittantur jura Civitatis. Secus si alicui tantum denegetur facultas commorandi in civitate, uti relegato. *arg. l. 17. §. 1. de pœn. Carpz. P. 4. c. 47. d. 9.*

III.

Quoties quis familiam amittit, toties patitur minimam capitis diminutionem. Quia reliqua Jura ipsa salva & integra manent.

IV.

Quoties quis nec libertatem nec civitatem nec familiam amittit, toties capite non minuitur.

Ratio, quia Status saltem in his tribus consistit. *vid. infr. verb. STATUS.* Sic Senator ordine motus capite non minuitur §. 5. *Instit. de capit. dimin.* nec relegatus, nec filius qui morte patris sui juris fit.

CAP. VIII.

De Captatione Hereditatis.

Quoties quis alterum heredem instituit hoc pacto, ut ejus hereditatem nondum sibi relictam consequatur, toties voluntas est captatoria adeoque non subsistit.

Ratio: quia turpis talis institutio, utpote quæ tendit ad captionem heredis instituendi. *l. 70. ff. de hered. instit.* Si quis ergo ita scripserit: *Titium heredem instituo, si me quoque instituerit*; erit voluntas captatoria.

Limita